

บทที่ ๓

ปัจจัยทางท่านเศรษฐิกิจ

เนื่องจากความจำกัดของข้อมูล ไม่สามารถได้ค่าตอบอย่างแท้จริงเกี่ยวกับรายได้ของผู้สัมภาษณ์ซึ่งมักพยายามหลีกเลี่ยง และอาจมีผลทำให้ไม่ยากตอบคำถามอื่น การวิเคราะห์ทางเศรษฐิกิจของครอบครัวจึงใช้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะพิจารณาจากลักษณะโดยทั่วไปของครอบครัว เช่น ลักษณะบ้าน ประกอบกับคำถามต่าง ๆ ในเรื่องการประกอบอาชีพอย่างละเอียดรวมทั้งจำนวนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ความเพียงพอในที่ดิน การเช่าที่ดิน การออมทรัพย์ และการกู้เงิน เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้พิจารณาตามความอำนวยการของข้อมูลในการศึกษา

๑. ฐานะทางเศรษฐกิจในสาขาของผู้สัมภาษณ์ คนที่จะเป็นปัจจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในการเรียนต่อการศึกษาภาคบังคับของเด็กวัยรุ่น ก็จะได้เห็นได้จากตัวเลขในตาราง ๒

โดยส่วนรวมแล้วจะเห็นว่าเด็กที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับนั้นมีแนวโน้มลดลงในกลุ่มอายุที่มากขึ้นจากร้อยละ ๑๗.๑ ในกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี เป็นผู้ที่เรียนต่อสูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ ลดลงเหลือร้อยละ ๑๕.๔ และ ๑๐.๐ ในกลุ่มอายุ ๑๔ - ๑๖ ปี และ ๑๗ - ๑๘ ปี ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเรื่องเพศพบว่า จำนวนเพศชายที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับจะมากกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ แนวโน้มที่สำคัญอีกอันหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ที่มีต่อการเรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับของบุตร จะมีจำนวนร้อยละสูงขึ้นตามลำดับจากฐานะค่า ปานกลาง และสูง (๕.๓, ๑๖.๖ และ ๓๓.๒) แต่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การเรียนต่อของบุตรชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกัน คือร้อยละ ๕.๓ และ ๕.๒ เป็นเพศชาย และเพศหญิงจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่ไปเรียนต่อ แสดงให้เห็นว่าอุปสรรคในการเรียนต่อสูงจากการศึกษาภาคบังคับ เกิดจากความขาดแคลนจึงไม่มีความแตกต่างในเรื่องเพศ

ตารางที่ ๒ : จำนวนร้อยละของบุตรที่รับโอนจากกรศึกษาภาคบังคับจำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

กลุ่มอายุและเพศ	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	รวม
ชาย	๓.๐ (๓๑)	๒๓.๐ (๓๕)	๓๘.๑ (๒๓)	๑๓.๙ (๑๒๕)
	๗.๐ (๓๖)	๑๘.๖ (๓๓)	๒๕.๘ (๒๓)	๑๓.๕ (๑๓๖)
	รวม	๓.๐ (๑๘๓)	๒๑.๓ (๑๘๗)	๓๖.๐ (๕๐)
หญิง	๕.๑ (๕๕)	๒๖.๓ (๒๖)	๔๖.๖ (๑๓)	๑๕.๑ (๑๓๕)
	๖.๕ (๕๗)	๑๕.๓ (๕๖)	๒๖.๓ (๑๕)	๑๓.๑ (๑๒๖)
	รวม	๕.๖ (๑๐๖)	๑๕.๓ (๑๒๖)	๓๕.๕ (๓๖)
ชาย	๒.๕ (๕๐)	๑๑.๕ (๕๑)	๕๖.๕ (๑๕)	๑๓.๒๕ (๕๕)
	๐.๐ (๓๖)	๖.๕ (๒๖)	๓๓.๓ (๕)	๖.๕ (๑๐๓)
	รวม	๑.๓ (๓๖)	๕.๕ (๑๑๓)	๓๕.๖ (๒๓)
รวม	๕.๓ (๑๓๐)	๑๕.๕ (๑๕๑)	๕๖.๐ (๕๐)	๑๓.๐ (๕๐๖)
	๕.๖ (๑๕๕)	๑๓.๕ (๑๕๑)	๒๕.๖ (๕๕)	๑๓.๓ (๕๐๖)
	รวม	๕.๓ (๓๖๕)	๑๖.๖ (๓๖๕)	๓๓.๖ (๑๐๕)

๒.อาชีพของบิดา เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพของบิดาก็เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่จะมอง เห็นฐานะทางเศรษฐกิจได้ อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรในชนบทเป็นเกษตรกร มีจำนวน ๕๕๒ คน จากตัวอย่าง ๗๗๒ คน หรือประมาณร้อยละ ๗๒ นอกนั้นอาชีพอื่น ที่น้อยที่สุด คือ รับราชการ ๔๖ คน ประมาณเกือบร้อยละ ๒ แต่เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการศึกษาของบุตร ปรากฏว่าอัตราส่วนของบุตรที่ เรียนต่อจากชั้นประถมปีที่ ๔ ในครอบครัวเกษตรกร รวมค่าผู้สูง ร้อยละ ๗.๓ และครอบครัวที่บิดารับราชการ บุตรจะ ยังคงเรียนต่อสูงที่สุดถึงร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือครอบครัวที่บิดามีอาชีพค้าขาย อาชีพอื่น ๆ และกรรมกรรวมค่ากับ ร้อยละ ๓๖.๒, ๒๕.๘ และ ๑๓.๑ ดังจะเห็นได้จากตัวเลขที่แสดงในตารางที่ ๗ การที่อาชีพอื่น ๆ มีจำนวน ร้อยละของผู้ที่เรียนต่อสูง บิดามีความศรัทธา ค่อนข้างเกี่ยวกับตัวเลขได้ เนื่องจากมีตัวอย่าง น้อย เช่น ในกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี เพียงหนึ่ง จากบุตรของครอบครัวที่มีอาชีพอื่น ๆ ๓ คน เป็นผู้ ที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับ ๒ คน (ร้อยละ ๖๖.๖) จึงทำให้โดยรวมทั้ง ๒ เพศมีอัตรา การเรียนต่อสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

แนวโน้มของบุตรที่เรียนต่อโดยส่วนรวมมีความแตกต่างใน เรื่องอายุ และเพศ เพศชาย จะเรียนต่อสูงกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ และยังมียาวมากขึ้นอัตราการเรียนต่อจะลดลงตามลำดับ แต่ที่น่าสังเกตคือ ในกลุ่มของบิดาที่มีอาชีพกรรมกรจำนวนบุตรหญิงจะเรียนต่อมากกว่า บุตรชายในกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๖ ปี แต่พอถึงช่วงอายุ ๑๗ - ๑๘ ปี ปรากฏว่าไม่มีบุตรหญิงที่เรียนต่อเลย ในขณะที่บุตรชายเรียนต่อในอัตราร้อยละ ๑๘.๓ ซึ่งเป็นข้อสังเกตจากขนาด ของตัวอย่างน้อยมาก เพราะเพศหญิง ๑๗ - ๑๘ ปี ที่เป็นบุตรของกรรมกรทั้งหมดไม่เรียน ต่อเลยมีเพียง ๒ ราย หรือเหตุผลที่น่าจะเป็นไปได้ก็คือกรณีหนึ่งก็คือ การที่มีบิดามีอาชีพกรรมกร ใ้แก่การรับจ้างทำงานต่าง ๆ อาจเป็นช่องทางที่บุตรสามารถไปทำงานร่วมกับได้ และ เหมาะสมสำหรับบุตรชายซึ่งบิดาเห็นว่าบุตรหญิงในวัย ๑๑ - ๑๖ ปียังไม่ควรออกทำงาน

ตารางที่ ๗ จำนวนร้อยละของบุตรที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับ จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และ อาชีพของบิดา

กลุ่มอายุ	เพศ	อาชีพของบิดา					รวม
		รับราชการ	ค้าขาย	เกษตรกร	กรรมกร	อื่น ๆ	
๑๑ - ๑๓	ชาย	๗๗.๔ (๕)	๕๓.๓ (๑๕)	๑๑.๖ (๑๖๑)	๑๓.๓ (๑๕)	๕๐.๐ (๕)	๑๕.๔ (๑๖๖)
	หญิง	๕๐.๐ (๑๖)	๕๕.๕ (๕)	๗.๕ (๑๖๗)	๑๕.๓ (๒๑)	* ^ก (๓)	๑๕.๕ (๑๗๖)
	รวม	๖๑.๕ (๒๑)	๕๐.๐ (๒๕)	๕.๖ (๒๕๔)	๑๓.๕ (๓๖)	๕๐.๐ (๔)	๑๖.๔ (๓๓๕)
๑๔ - ๑๖	ชาย	๑๐๐.๐ (๖)	๗๖.๕ (๗)	๑๐.๑ (๑๐๕)	๕.๑ (๑๑)	-	๑๗.๕ (๑๓๓)
	หญิง	๕๓.๕ (๗)	* ^ก (๓)	๕.๕ (๑๕๕)	๒๒.๒ (๕)	๑๖.๗ (๖)	๑๐.๕ (๑๑๖)
	รวม	๖๕.๒ (๑๓)	๗๐.๐ (๑๐)	๗.๕ (๑๕๓)	๑๕.๐ (๒๐)	๑๖.๗ (๖)	๑๕.๐ (๒๕๕)
๑๗ - ๑๙	ชาย	๕๓.๓ (๖)	๖๐.๐ (๕)	๕.๑ (๗๕)	๑๕.๓ (๗)	* ^ก (๒)	๑๖.๕ (๕๖)
	หญิง	๕๐.๐ (๖)	* ^ก (๓)	๑.๓ (๗๗)	๐.๐ (๖)	* ^ก (๑)	๕.๓ (๕๕)
	รวม	๖๖.๖ (๑๖)	๕๐.๐ (๔)	๒.๖ (๑๕๑)	๗.๗ (๑๔)	* ^ก (๓)	๕.๐ (๑๕๐)
รวม	ชาย	๕๐.๐ (๒๑)	๕๕.๖ (๒๗)	๕.๖ (๓๐๕)	๑๕.๑ (๓๓)	๒๖.๖ (๗)	๑๗.๐ (๓๕๕)
	หญิง	๕๕.๐ (๒๕)	๑๕.๕ (๓๖)	๕.๑ (๒๕๕)	๑๓.๕ (๓๖)	๓๐.๐ (๑๐)	๕.๕ (๓๕๖)
	รวม	๖๕.๐ (๕๖)	๓๖.๖ (๖๓)	๗.๓ (๕๕๖)	๑๓.๑ (๖๕)	๒๕.๕ (๑๗)	๑๕.๓ (๗๖๗)

ก ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

จะเห็นได้ว่า อาชีพที่มีการใช้แรงงานด้วยกำลังกายเป็น เกษตรกร และกรรมกร ความต้องการแรงงานช่วยจากบุตรมีมาก จึงทำให้อัตราการเรียนต่อบุตรต่ำกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ และในกลุ่มอาชีพค้าขาย ความต้องการแรงงานช่วยจำเป็นบ้าง อัตราการเรียนต่อบุตรจะน้อยกว่าในระบบครัวเรือนการ ซึ่งจะ เห็นได้ว่าในกลุ่มอาชีพข้าราชการ จำนวนบุตรชาย ในวัย ๑๔ - ๑๖ ปี จะเรียนต่อจนทุกคน

๓. จำนวนที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก อาชีพส่วนใหญ่ของครอบครัวชนบทซึ่งใหญ่กับการ เกษตรกรรม ซึ่งต้องงินที่ดินในการเพาะปลูก ดังนั้นจำนวนที่ดินที่ ไร่ ไร่ ๒๐ ไร่ ขึ้นไปเพื่อการผลิตรายได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็น และถือเป็น เครื่องชี้จำนวน ความต้องการแรงงาน โดยแนวคิดที่ว่าครอบครัว ที่มีจำนวนที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกมาก มีจากแหล่งการแรงงานสูง ดังนั้นบุตรในครอบครัวนี้ จะมีแนวโน้มในการไม่เรียนต่อเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ดังตัว เลขที่แสดงในตาราง ๔ จะเห็นได้ชัดกว่า อัตราของผู้ที่เรียนต่อบุตรของครอบครัวที่ไม่ใช่ เกษตรกรสูงที่สุด เมื่อพิจารณา ระหว่างครอบครัว เกษตรกร แนวโน้มของบุตรที่เรียนต่อจะมากที่สุด ในครอบครัวที่มีจำนวนที่ดิน ขนาดปานกลาง (๒๐ - ๕๐ ไร่) ไร่ละ ๑๑.๒ และครอบครัวที่มีจำนวนที่ดินที่ใช้ในการ เพาะปลูกขนาดใหญ่ (สูงกว่า ๕๐ ไร่) ไร่ละ ๑๑.๒ ส่วนในครอบครัวที่มีขนาดที่ดินเล็ก (ต่ำกว่า ๑๕ ไร่) อัตราการเรียนต่อจะน้อยที่สุด ไร่ละ ๘.๕ ซึ่งไม่ตรงกับแนวความคิดเดิม ที่ตั้งไว้ ครอบครัวที่มีที่ดินขนาดใหญ่บุตรควรจะ ไม่เรียนมากกว่าในครอบครัวที่มีที่ดินขนาดเล็ก เพราะควรจะได้ช่วยแรงงานในการเกษตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครอบครัวที่มีที่ดิน ขนาดใหญ่ (จำนวนมาก) มักเป็นผู้นิยมฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถจ้างผู้เฒ่ามาช่วยในการเกษตร บุตรจึงมีโอกาสได้เรียนต่อได้

ตาราง ๕ จำนวนร้อยละของเด็กวัยรุ่นที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับ จำแนกตาม
กลุ่มอายุ เพศ และจำนวนที่กินของครอบครัวที่ใช้ในการเกษตรกรรม

กลุ่มอายุ	เพศ	จำนวนที่กินที่ใช้ในการเกษตรกรรม				รวม
		ต่ำกว่า ๑๕ ไร่	๒๐-๓๕ ไร่	๔๐ ไร่และ สูงกว่า	ไม่ใช้ เกษตรกรรม	
๑๑ - ๑๓	ชาย	๘.๘ (๒๓)	๑๓.๘ (๔๖)	๒๖.๑ (๒๗)	๓๖.๘ (๓๘)	๑๙.๖ (๑๓)
	หญิง	๑๐.๐ (๘๐)	๑๓.๘ (๓๖)	๑๐.๘ (๒๘)	๓๖.๓ (๓๑)	๑๘.๘ (๑๗)
	รวม	๙.๘ (๑๙๓)	๑๕.๘ (๘๖)	๑๙.๘ (๕๑)	๓๘.๘ (๖๕)	๑๙.๘ (๓๘๘)
๑๔ - ๑๖	ชาย	๘.๖ (๕๘)	๑๓.๘ (๓๘)	๑๑.๕ (๒๖)	๕๐.๐ (๑๘)	๑๖.๓ (๑๕)
	หญิง	๒.๖ (๕๕)	๑๐.๐ (๓๐)	๑๐.๐ (๒๐)	๓๗.๑ (๒๓)	๑๓.๑ (๑๕)
	รวม	๘.๗ (๑๐๓)	๑๒.๘ (๖๘)	๑๐.๘ (๕๖)	๔๓.๖ (๕๕)	๑๕.๖ (๒๖)
๑๗ - ๑๙	ชาย	๓.๘ (๕๖)	๑๘.๓ (๒๑)	๕.๘ (๒๑)	๕๑.๖ (๑๗)	๑๑.๗ (๑๑)
	หญิง	๐.๐ (๓๘)	๐.๓ (๑๖)	๐.๐ (๑๗)	๒๘.๐ (๒๐)	๕.๖ (๑๐)
	รวม	๒.๑ (๕๑)	๑๘.๘ (๕๓)	๖.๖ (๓๘)	๓๑.๖ (๓๗)	๘.๗ (๒๑)
รวม	ชาย	๗.๕ (๑๗๖)	๑๖.๘ (๑๐๖)	๑๘.๓ (๗๐)	๕๑.๑ (๓๑)	๑๖.๓ (๕๖)
	หญิง	๗.๘ (๑๖๘)	๘.๖ (๕๘)	๗.๗ (๖๕)	๓๖.๑ (๒๓)	๑๖.๐ (๕๐)
	รวม	๗.๕ (๓๔๔)	๑๖.๖ (๒๐๕)	๑๑.๖ (๑๓๕)	๓๖.๓ (๑๕๑)	๑๖.๓ (๒๐๖)

แนวโน้มที่น่าสังเกต คือ ในเพศชาย กลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี มีอัตราการเรียนต่อสูง
 ขึ้นเป็นลำดับจากระบบครัวที่มีที่ดินขนาดเล็ก ขนาดปานกลางไปจนถึงสูงที่สุดในครอบครัวที่มีที่ดิน
 ขนาดใหญ่ (ร้อยละ ๘๐.๘, ๑๓.๘ และ ๒๖.๑ ตามลำดับ) แยกต่างจากเด็กชายในกลุ่มอายุ
 ๑๔ - ๑๖ ปี และ ๑๗ - ๑๘ ปี ซึ่งจะมีผู้ที่เรียนต่อมากที่สุดในครอบครัวที่มีที่ดินในการเพาะ
 ปลูกขนาดปานกลาง การที่เด็กในวัย ๑๑ - ๑๓ ปีในครอบครัวที่มีที่ดินขนาดใหญ่ มีอัตราการ
 เรียนต่อสูงที่สุดมากกว่าครอบครัวอื่น น่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องอายุ ซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่พ้นเกณฑ์ศึกษา
 ภาคบังคับ และยังไม่สามารถหาระงงานได้ก็เท่าเด็กที่โตกว่า ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจ
 และเป็นบุตรชายโอรสในการเรียนต่อจึงมีมาก

ส่วนความแตกต่างทางเพศส่วนใหญ่จำนวนร้อยละของบุตรหญิงจะเป็นต้นแบบกว่า
 บุตรชาย ยกเว้นในช่วงอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี ในครอบครัวที่มีที่ดินขนาดเล็ก (ต่ำกว่า ๑ ไร่)
 เด็กหญิงจะเรียนต่อมากกว่าเด็กชายเล็กน้อยคือ ร้อยละ ๑๐.๘ และ ๘.๘ ตามลำดับซึ่งมี
 ความแตกต่างกันไม่มากนัก

๔. แบบชนิดของการเกษตรกรรม เนื่องจากชนิดของการเกษตรกรรม การทำนา
 ทำไร่ ทำสวน ในการเพาะปลูกพืช ต้องใช้ระยะเวลา เกี่ยวเกี่ยวผลตามฤดูกาล และเวลาใน
 การเอาใจใส่ไม่เท่ากัน ซึ่งเป็นผลให้มีความคั่งถาวรแรงงานต่างกัน จากตารางที่ ๕ พบว่า
บุตรของครอบครัวที่ทำสวนบ้างเกี่ยวจะมีอัตราการเรียนต่อสูงกว่าครอบครัวที่ทำไร่หรือทำนา
อย่างเดี่ยว คือ ร้อยละ ๒๐.๘, ๓.๘ และ ๓.๒ ตามลำดับ แสดงว่าลักษณะของชนิดการเกษตร
 กรรมในการทำสวนมีความคั่งถาวรแรงงานน้อยกว่าพวกที่ทำนา ทำไร่ ทั้งนี้เพราะการทำ
 สวนเป็นการปลูกพืชยืนต้นซึ่งเกี่ยวเวลา เริ่มเกี่ยวเพียงครั้งเดียวและรอบผลไปให้ทุกปี ทำให้อัตรา
 ของบุตรในครอบครัวที่ทำสวนมีอัตราการเรียนสูงกว่า ส่วนพวกทำนา ทำไร่ถือว่าเป็นพวกที่มีความ
 คั่งถาวรแรงงานมากเพราะเป็นการปลูกพืชล้มลุกหลังจากการเกี่ยวเกี่ยวผลลัดกันผลลัดไป อัตรา

ตาราง ๕ จำนวนร้อยละของบุตรที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคบังคับ จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และชนิดของการเกษตรในครอบครัว

กลุ่มอายุ	เพศ	แบบชนิดของการเกษตรกรรม						
		ทำนา	ทำไร่	ทำสวน	ทำนา/ทำไร่	ทำนา/ทำสวน	ทำไร่/ทำสวน	รวม
๑๑ - ๑๓	ชาย	๓.๘ (๕๑)	๒๕.๖ (๘)	๓๓.๓ (๑๕)	๑๓.๘ (๓๖)	๑๖.๐ (๒๘)	๐.๐ (๕)	๑๘.๒(๑๕๐)
	หญิง	๑๘.๑ (๕๓)	๘.๑(๑๑)	๑๘.๖ (๑๑)	๓.๖ (๕๘)	๐.๐ (๑๘)	* ^{ก)} (๘)	๑๐.๖(๑๘๖)
	รวม	๑๑.๓(๑๐๘)	๑๕.๘(๑๙)	๒๕.๘ (๒๖)	๑๐.๖ (๘๙)	๑๐.๖ (๓๘)	๐.๐ (๘)	๑๒.๓(๒๘๖)
๑๔ - ๑๖	ชาย	๖.๘ (๘๗)	๐.๐ (๕)	๒๕.๐ (๘)	๘.๘ (๓๘)	๒๓.๑ (๒๖)	* ^{ก)} (๖)	๑๑.๕(๑๒๖)
	หญิง	๕.๗ (๓๑)	๐.๐ (๕)	๐.๐ (๖)	๒.๘ (๓๘)	๑๘.๓ (๑๘)	๐.๐ (๕)	๖.๑ (๕๘)
	รวม	๑๒.๕ (๙๘)	๐.๐(๑๑)	๑๕.๓ (๑๘)	๕.๖ (๗๖)	๒๐.๐ (๕๐)	๐.๐ (๗)	๑๗.๖(๒๘๖)
๑๗ - ๑๙	ชาย	๑.๘ (๓๖)	๐.๐ (๕)	๒๗.๓ (๑๑)	๓.๗ (๒๖)	๖.๓ (๑๖)	* ^{ก)} (๓)	๓.๖ (๕๗)
	หญิง	๐.๐ (๓๓)	๐.๐ (๕)	๐.๐ (๘)	๓.๗ (๒๗)	๕.๘ (๑๗)	* ^{ก)} (๑)	๒.๖ (๕๑)
	รวม	๑.๘ (๖๙)	๐.๐(๑๐)	๑๕.๘ (๑๙)	๗.๖ (๕๓)	๖.๑ (๓๓)	* ^{ก)} (๔)	๕.๘(๑๘๘)
รวม	ชาย	๖.๖(๑๓๑)	๑๑.๑(๑๘)	๒๕.๘ (๓๘)	๑๐.๘ (๕๖)	๑๖.๘ (๖๗)	๐.๐(๑๐)	๑๑.๕(๓๕๘)
	หญิง	๕.๘(๑๑๗)	๘.๖(๑๒)	๑๐.๐ (๒๕)	๕.๖(๑๑๖)	๖.๗ (๕๕)	๐.๐(๑๐)	๖.๗(๓๓๕)
	รวม	๑๒.๖(๒๔๘)	๑๙.๗(๓๐)	๒๐.๘ (๕๘)	๑๖.๕(๒๗๒)	๑๑.๕(๑๑๖)	๐.๐(๒๐)	๑๘.๒(๖๙๓)

ก) ไม่ทราบ

การรับค่านับของบุตรจึงต่ำ และในระยะเวลาของการเก็บเก็บ ยังคงด้วยระยะเวลาที่โรงเรียน
เปิดอีก ทำให้ความต่งการแรงงานจากบุตรเป็นระยะเวลาที่เป็นอุปสรรคต่อการไปโรงเรียน

ส่วนครอบครัวที่มีนิคของการเกษตรแบบผสม เช่น ทำนาและทำไร่ควาย หรือทำนาและ
ทำสวน หรือทำต้งสามอย่าง ปรากฏว่าบุตรในครอบครัวมีทำเกษตรกรรมตั้ง ๓ อย่าง คือ ทำนา
ทำไร่ และทำสวน ไม่มีผู้ศึกษาพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นไ้ได้ว่าเนื่องจากนิคของการเกษตรกรรม
หลายแบบ ซึ่งต้องเสียเวลาตลอดปี มีความจำเป็นต้องการแรงงานช่วยจากบุตรมาก แต่อย่างไร
ก็จำนวนตัวอย่างของครอบครัวประเภทนี้มีน้อย จึงไม่อาจวิเคราะห์ให้เห็นชัดลงไปได้

บุตรส่วนของบุตรที่เรียนต่อไปครอบครัวที่ทำนาและทำสวนจำนวนร้อยละ ๑๑.๘
สูงกว่าบุตรที่เรียนในครอบครัวที่ทำนาและทำไร่ (ร้อยละ ๘.๘) เป็นการเห็นให้เห็นถึง
อิทธิพลของแบบนิคของการเกษตรกรรม ในพวกที่ทำสวน เนื่องจากระยะเวลาที่ใช้ในการ
เพาะปลูกไม่คงเสีย เวลาเอาใจใส่มากกว่าความต่งการแรงงานช่วยมีน้อย และอาจเป็นไ้ได้ว่า
ผู้ที่ทำสวนเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่าผู้ที่ทำนาและทำไร่ จึงทำให้บุตรของครอบครัวที่
ประกอบเกษตรกรรมมีที่ทำสวน มีอัตราในการเรียนต้งสูงจากการศึกษาภาคบังคับมากกว่า
ครอบครัวอื่น

๕. เกี่ยวกับความประคณบาศิษของครอบครัว โดยทั่ว ๆ ไปแล้วในครอบครัวหนึ่ง ๆ

การที่ระคณบาศิษของตัวหน้าครอบครัวมักจะมีประคณบาศิษหลักแต่เพียงอย่างเดียว แต่ก็ยังมี
ครอบครัวที่คองการมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยการประคณบาศิษรอง หรือมีการประคณบาศิษสาทรกรรม
ในครัวเรือน ซึ่งน่าจะมีความต่งการแรงงานช่วยอย่างมาก จากตัวเลขในตาราง ๑๐ แสดง
ว่าบุตรในครอบครัวที่มีการประคณบาศิษสาทรกรรมในครัวเรือนมีอัตราการเรียนต้งต่ำกว่าบุตร
ในครอบครัวอื่น คือร้อยละ ๘.๖ ผู้ที่ประคณบาศิษ ๒ อย่าง ร้อยละ ๑๒.๘ เป็นบุตรที่เรียน

ตารางที่ ๑๐. จำนวนร้อยละของผู้ที่เรียนต่อจากการศึกษาภาคระดับ จำแนกตามกลุ่มอายุ และการประกอบอาชีพของครอบครัว

กลุ่มอายุ	เพศ	ประกอบอาชีพที่ หลักกันอย่างเกี่ยว	ประกอบอาชีพหลัก และอาชีพรอง	ประกอบอาชีพหลัก และบุคลากร ในครัวเรือน	รวม
๑๑ - ๑๓	ชาย	๒๖.๒ (๑๐๙)	๑๙.๓ (๕๙)	๘.๑ (๑๑)	๕๓.๖ (๑๗๙)
	หญิง	๑๕.๕ (๑๐๙)	๑๘.๑ (๖๙)	๘.๑ (๑๑)	๓๙.๗ (๑๘๙)
	รวม	๒๑.๕ (๒๑๗)	๑๖.๖ (๑๒๘)	๘.๑ (๒๒)	๔๖.๒ (๓๖๖)
๑๔ - ๑๖	ชาย	๑๘.๐ (๑๐๐)	๑๑.๘ (๓๙)	๑๖.๑ (๕)	๔๖.๑ (๑๔๔)
	หญิง	๑๖.๐ (๓๕)	๘.๓ (๓๖)	๘.๓ (๑๖)	๓๒.๖ (๑๒๖)
	รวม	๑๗.๑ (๑๓๕)	๑๐.๖ (๖๖)	๑๒.๒ (๒๑)	๔๐.๙ (๒๖๖)
๑๗ - ๑๘	ชาย	๑๘.๕ (๓๖)	๘.๕ (๒๓)	๘.๑ (๑๑)	๓๕.๑ (๑๑๐)
	หญิง	๖.๕ (๓๕)	๘.๓ (๒๓)	๐.๐ (๑๐)	๑๔.๘ (๑๖๖)
	รวม	๑๒.๖ (๑๕๐)	๑๒.๕ (๔๖)	๘.๑ (๒๑)	๓๓.๒ (๒๖๖)
รวม	ชาย	๑๘.๕ (๒๕๕)	๑๓.๕ (๑๑๕)	๘.๓ (๓๑)	๔๐.๓ (๔๐๖)
	หญิง	๑๖.๕ (๒๕๓)	๑๑.๕ (๑๑๕)	๖.๑ (๓๓)	๓๔.๑ (๔๐๖)
	รวม	๑๘.๑ (๕๐๘)	๑๒.๕ (๒๓๓)	๗.๖ (๖๔)	๓๘.๒ (๕๐๘)

ศัณฐานกว่าการศึกษาภาคบังคับและมากที่สุดร้อยละ ๑๕.๑ เป็นบุตรที่รับหน้าในครอบครัวที่
 ประสบความสำเร็จอย่างแจ่มแจ้ง แสลงใจเห็นว่าความขยันการแรงงานจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนการ
 ประสบความสำเร็จและอาจเป็นไปว่าผู้ที่ประสบความล้มเหลวบางส่วนเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ความแตกต่างในวัยของกลุ่มอายุและเพศ จะพบลักษณะที่เหมือน ๆ กันถึงใกล้ตัวแล้ว
 ข้างต้น ที่แนวโน้มในการเรียนต่อของบุตรในแต่ละครอบครัวจะลดลงเมื่ออายุมากขึ้น จากกลุ่ม
 อายุ ๑๑ - ๑๓ ปี บังเรียนต่อมากที่สุดร้อยละ ๑๖.๘ ลดลงเหลือร้อยละ ๑๔.๘ ในกลุ่มอายุ
 ๑๔ - ๑๖ ปี และต่ำที่สุดในกลุ่มอายุ ๑๗ - ๑๘ ปี คือ ร้อยละ ๘.๐ ส่วนความแตกต่างทาง
 เพศของบุตรที่เรียนต่อจากชั้นประถมปีที่ ๘ โดยปกติบุตรชายจะมากกว่าเพศหญิงอยู่แล้วทุกโอกาส
 ยกเว้นบางกลุ่มอายุเท่านั้น